

## SUMMARY

*The assessment of the tourist traffic and factors diversifying it between Polish voivodships as well as in powiats of Podlaskie voivodship are the aims of the article. Nationwide, factors related to general development of the particular region play the increasing role. But in Podlaskie voivodship, the natural values are still the main reason of tourist arrivals.*

## РЕЗЮМЕ

*Статья представляет оценку туристического движения, а также факторы дифференцирующие его между воеводствами в стране и повятами в подляском воеводстве. В масштабе страны в дифференциации туристического движения все большую роль играют факторы связанные с общим экономическим развитием данного региона. В подляском воеводстве зато, по прежнему главной причиной приезда туристов являются прежде всего естественные достоинства.*

## STATYSTYKA MIĘDZYNARODOWA

**Mirosław GORCZYCA**

### Regionalne zróżnicowanie sytuacji materialnej gospodarstw domowych

---

Jednym z najważniejszych problemów rozwoju społeczno-ekonomicznego jest występowanie znaczącego zróżnicowania poziomu życia ludności w różnych regionach kraju. Interesujące więc będzie prześledzenie, jak po wprowadzeniu nowego podziału administracyjnego kraju zmieniła się w latach 1999—2007 sytuacja materialna ludności w ujęciu międzywojewódzkim. W informacji tej podane zostały najważniejsze dane stanowiące jej „papierek lakmusowy”, czyli informacje o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach oraz emeryturach i rentach pracowniczych, a także dochodach i wydatkach gospodarstw domowych. Źródłem faktograficznym tej prezentacji były publikacje GUS.

### PŁACE ORAZ EMERYTURY I RENTY

Podstawowym źródłem dochodów ludności nierolniczej są płace oraz świadczenia emerytalne i rentowe. Jak wynika z danych przedstawionych w tabl. 1,

przeciętna miesięczna płaca brutto wyniosła w 2007 r. niespełna 2673 zł, przy czym zwiększyła się ona w okresie 1999—2007 o 57,5%.

**TABL. 1. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE, EMERYTURA I RENTA ORAZ RELACJA MIĘDZY NIMI**

| Województwa               | Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto |               |              | Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto (pozarolnicza) |               |              | Relacja świadczenia emerytalnego i rentowego do średniego wynagrodzenia <sup>a</sup> w % |             |
|---------------------------|--------------------------------------------|---------------|--------------|---------------------------------------------------------------|---------------|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                           | 1999                                       | 2007          |              | 1999                                                          | 2007          |              | 1999                                                                                     | 2007        |
|                           | w zł                                       |               | 1999 = 100   | w zł                                                          |               | 1999 = 100   |                                                                                          |             |
| <b>P o l s k a</b> .....  | <b>1697,1</b>                              | <b>2672,6</b> | <b>157,5</b> | <b>813,7</b>                                                  | <b>1298,8</b> | <b>159,6</b> | <b>57,4</b>                                                                              | <b>57,8</b> |
| Dolnośląskie .....        | 1626,0                                     | 2667,4        | 164,0        | 796,7                                                         | 1273,7        | 159,9        | 56,2                                                                                     | 56,4        |
| Kujawsko-pomorskie .....  | 1512,9                                     | 2297,4        | 151,9        | 726,9                                                         | 1149,1        | 158,1        | 51,3                                                                                     | 50,8        |
| Lubelskie .....           | 1494,7                                     | 2341,6        | 156,7        | 676,3                                                         | 1101,0        | 162,8        | 47,7                                                                                     | 48,7        |
| Lubuskie .....            | 1490,2                                     | 2276,8        | 152,8        | 697,1                                                         | 1124,4        | 161,3        | 49,2                                                                                     | 49,8        |
| Łódzkie .....             | 1498,4                                     | 2298,7        | 153,4        | 749,1                                                         | 1166,9        | 157,7        | 52,2                                                                                     | 41,6        |
| Małopolskie .....         | 1561,3                                     | 2490,1        | 159,5        | 755,7                                                         | 1213,1        | 160,5        | 53,3                                                                                     | 53,7        |
| Mazowieckie .....         | 2201,8                                     | 3418,9        | 155,3        | 792,1                                                         | 1280,0        | 161,6        | 55,9                                                                                     | 56,6        |
| Opolskie .....            | 1550,4                                     | 2423,6        | 156,3        | 777,9                                                         | 1220,3        | 156,9        | 54,9                                                                                     | 54,0        |
| Podkarpackie .....        | 1456,6                                     | 2259,7        | 155,1        | 671,8                                                         | 1060,1        | 157,8        | 47,4                                                                                     | 46,9        |
| Podlaskie .....           | 1494,1                                     | 2373,8        | 158,9        | 715,1                                                         | 1134,2        | 158,6        | 50,5                                                                                     | 50,2        |
| Pomorskie .....           | 1604,4                                     | 2667,6        | 166,3        | 790,0                                                         | 1245,6        | 157,7        | 55,7                                                                                     | 55,1        |
| Śląskie .....             | 1799,5                                     | 2735,3        | 152,0        | 1001,8                                                        | 1576,4        | 157,4        | 70,7                                                                                     | 69,8        |
| Świętokrzyskie .....      | 1514,1                                     | 2289,8        | 151,2        | 709,7                                                         | 1118,4        | 157,6        | 50,1                                                                                     | 49,5        |
| Warmińsko-mazurskie ..... | 1474,7                                     | 2273,8        | 154,2        | 710,7                                                         | 1131,0        | 159,1        | 50,1                                                                                     | 50,0        |
| Wielkopolskie .....       | 1581,2                                     | 2455,4        | 155,3        | 741,4                                                         | 1184,6        | 159,8        | 52,3                                                                                     | 52,4        |
| Zachodniopomorskie .....  | 1582,6                                     | 2393,9        | 151,3        | 759,3                                                         | 1212,6        | 159,7        | 53,1                                                                                     | 53,7        |

<sup>a</sup> Bez składek na ubezpieczenie płaconych przez pracownika.

Ź r ó d ł o: *Rocznik Statystyczny Województw 2000* (2000), GUS, Warszawa; *Rocznik Statystyczny Województw 2008* (2008), GUS, Warszawa oraz obliczenia na ich podstawie.

Zakres zmienności krańcowych wielkości przeciętnych płac miesięcznych wynosił w 1999 r. — 745,2 zł (od 2201,8 zł w woj. mazowieckim do 1456,6 zł w podkarpackim). Stanowił on 43,9% wartości średniej dla kraju, a maksymalny średni poziom wojewódzki przewyższał minimalne notowanie o 51,2%. Analogiczne dane dla 2007 r. wynosiły odpowiednio: 1159,2 zł, 43,4% i 51,3%. W obu przypadkach wielkości maksymalna i minimalna odnoszą się do tych samych województw. Na podstawie lokat, w rankingu średniej przeciętnej płacy oraz rozstępu wielkość krańcowych, można stwierdzić stałość tych relacji.

Średnie świadczenie emerytalne i rentowe wyniosło w 2007 r. ok. 1299 zł. Zwiększyło się ono w porównaniu z 1999 r. o 59,6%, czyli nieco więcej niż wynosiła dynamika płac. Z kolei różnice w dynamice zmian, w ujęciu międzywojewódzkim, były znacznie mniejsze. Jeśli weźmiemy pod uwagę rozpiętość wartości krańcowych tych świadczeń, to wynosiła ona 516,3 zł w 2007 r. (9,8% wartości średnich kraju). Najwyższy ich poziom występujący w woj. śląskim (emerytury górnicze) przewyższał najniższe wartości z woj. podkarpackiego o 48,7%. W 1999 r. odpowiednie notowania tych relacji to: 330 zł, 40,6% i 49,1%. W 1999 r. i 2007 r. w przypadku przeciętnych świadczeń emerytalnych i rentowych najniższy ich poziom wystąpił w woj. podkarpackim, natomiast wyższy poziom emerytur górniczych sprawił, że woj. śląskie wyprzedziło woj. mazowieckie.

Przeciętny poziom świadczeń emerytalnych i rentowych, mierzony w relacji do płac, zwiększył się w latach 1999—2007 o 0,4% (tabl. 1), natomiast w części województw ów poziom „zastępowalności” nieco się zmniejszył.

### RELACJE MIĘDZY DOCHODAMI I WYDATKAMI GOSPODARSTW DOMOWYCH

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny *per capita* wynosił w 2007 r. — 929,9 zł (por. tabl. 2). Zwiększył się on nominalnie w omawianych latach o 368,5 zł, w tempie 6,5% średnio w roku. Przeciętna dynamika dochodów rozporządzalnych dla kraju wynosiła 165,8% (od 147% w woj. podkarpackim do ponad 180% w województwach: opolskim, podlaskim i pomorskim). W 2007 r. rozstęp wartości krańcowych między woj. podkarpackim i mazowieckim wynosił miesięcznie 506,4 zł na osobę. Stanowiło to 51,2% wartości średniego dochodu w kraju, a jego maksymalny poziom wojewódzki przewyższał minimalny o 72,3%. W 1999 r. notowania tych relacji wynosiły, odpowiednio: 214,1 zł, 38,2% i 46,0%. Najwyższy poziom dochodów występował w woj. mazowieckim, a najniższy w województwach podkarpackim w 2007 r. i warmińsko-mazurskim w 1999 r.

**TABL. 2. DOCHODY I WYDATKI GOSPODARSTW DOMOWYCH  
ORAZ NADWYŻKA/NIEDOBÓR DOCHODÓW NAD WYDATKAMI**

| Województwa              | Przeciętny miesięczny<br>dochód rozporządzalny<br>na 1 osobę |              |                 | Przeciętne miesięczne<br>wydatki na 1 osobę |              |                | Nadwyżka dochodów<br>nad wydatkami |              |              |             |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------|-----------------|---------------------------------------------|--------------|----------------|------------------------------------|--------------|--------------|-------------|
|                          | 1999                                                         | 2007         |                 | 1999                                        | 2007         |                | 1999                               | 2007         | 1999         | 2007        |
|                          | w zł                                                         |              | 1999 =<br>= 100 | w zł                                        |              | 1999 =<br>=100 | w zł na osobę<br>miesięcznie       |              | w % wydatków |             |
| <b>P o l s k a</b> ..... | <b>560,4</b>                                                 | <b>928,9</b> | <b>165,8</b>    | <b>549,8</b>                                | <b>809,9</b> | <b>147,3</b>   | <b>-10,6</b>                       | <b>119,0</b> | <b>-1,9</b>  | <b>14,7</b> |
| Dolnośląskie .....       | 580,9                                                        | 951,0        | 163,7           | 603,7                                       | 850,7        | 140,9          | -22,8                              | 100,3        | -3,8         | 11,8        |
| Kujawsko-pomorskie ...   | 512,9                                                        | 897,9        | 175,1           | 475,9                                       | 736,3        | 154,7          | 37,0                               | 161,6        | 7,8          | 21,9        |
| Lubelskie .....          | 491,0                                                        | 761,6        | 155,1           | 490,7                                       | 705,2        | 143,7          | 0,3                                | 56,4         | 0,1          | 8,0         |
| Lubuskie .....           | 549,3                                                        | 914,3        | 166,4           | 591,2                                       | 816,4        | 138,1          | -41,9                              | 97,9         | -7,1         | 12,0        |
| Łódzkie .....            | 574,6                                                        | 911,0        | 158,5           | 576,8                                       | 839,7        | 145,6          | -2,2                               | 71,3         | -0,4         | 8,5         |
| Małopolskie .....        | 559,6                                                        | 864,4        | 154,5           | 533,8                                       | 776,6        | 145,5          | 25,8                               | 87,8         | 4,8          | 11,3        |
| Mazowieckie .....        | 680,0                                                        | 1207,1       | 177,5           | 640,1                                       | 1010,3       | 157,8          | 39,9                               | 196,8        | 6,2          | 19,5        |
| Opolskie .....           | 507,2                                                        | 915,7        | 180,5           | 555,2                                       | 846,1        | 152,4          | -48,0                              | 69,6         | -8,6         | 8,2         |
| Podkarpackie .....       | 476,8                                                        | 700,7        | 147,0           | 471,8                                       | 659,8        | 139,8          | 5,0                                | 40,9         | 1,1          | 6,2         |
| Podlaskie .....          | 479,2                                                        | 884,0        | 184,4           | 483,6                                       | 737,5        | 152,5          | -4,4                               | 146,5        | -0,9         | 19,9        |
| Pomorskie .....          | 567,5                                                        | 1030,2       | 181,5           | 521,0                                       | 863,8        | 165,8          | 46,5                               | 166,4        | 8,9          | 19,3        |
| Śląskie .....            | 597,2                                                        | 919,3        | 153,9           | 607,2                                       | 811,1        | 133,6          | -10,0                              | 108,2        | -1,6         | 13,3        |
| Świętokrzyskie .....     | 467,6                                                        | 775,6        | 165,9           | 471,8                                       | 682,4        | 144,6          | -4,2                               | 93,2         | -0,9         | 13,7        |
| Warmińsko-mazurskie      | 465,9                                                        | 835,5        | 179,3           | 473,0                                       | 710,2        | 150,1          | -7,1                               | 125,3        | -1,5         | 17,6        |
| Wielkopolskie .....      | 529,2                                                        | 889,5        | 168,1           | 510,3                                       | 753,0        | 147,6          | 18,9                               | 136,5        | 3,7          | 18,1        |
| Zachodniopomorskie ....  | 591,2                                                        | 903,6        | 152,8           | 574,8                                       | 799,4        | 139,1          | 16,4                               | 104,2        | 2,9          | 13,0        |

Ź r ó d ł o: obliczenia na podstawie publikacji: *Rocznik Statystyczny Województw 2007* (2007), GUS, Warszawa; *Rocznik Statystyczny Województw 2008* (2008), GUS, Warszawa.

Porównanie przeciętnych dochodów rozporządzalnych z wydatkami świadczy o tym, że w latach 1999—2007 dochody rosły szybciej niż wydatki. Ich nadwyżka wyniosła w 2007 r. 119 zł, co, licząc średnio dla kraju, stanowiło

TABL. 3. ZMIANY POZIOMU I STRUKTURY WYDATKÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH

|                          | 1999                                     |              |                                  |                    |                       |                         | 2007                                     |                                    |                      |             |                                  |                    |                       |                         |                                    |                      |             |            |             |
|--------------------------|------------------------------------------|--------------|----------------------------------|--------------------|-----------------------|-------------------------|------------------------------------------|------------------------------------|----------------------|-------------|----------------------------------|--------------------|-----------------------|-------------------------|------------------------------------|----------------------|-------------|------------|-------------|
|                          | ogółem<br>w zł<br>na osobę<br>na miesiąc | w tym        |                                  |                    |                       |                         | ogółem<br>w zł<br>na osobę<br>na miesiąc | w tym                              |                      |             |                                  |                    |                       |                         |                                    |                      |             |            |             |
|                          |                                          | żywność      | alkohol<br>i wyroby<br>tytoniowe | odzież<br>i obuwie | mieszkanie<br>zdrowie | transport<br>i łączność |                                          | rekreacja,<br>kultura,<br>edukacja | pozostałe<br>wydatki | żywność     | alkohol<br>i wyroby<br>tytoniowe | odzież<br>i obuwie | mieszkanie<br>zdrowie | transport<br>i łączność | rekreacja,<br>kultura,<br>edukacja | pozostałe<br>wydatki |             |            |             |
|                          |                                          |              |                                  |                    |                       |                         |                                          |                                    |                      |             |                                  |                    |                       |                         |                                    |                      |             |            |             |
|                          |                                          |              |                                  |                    |                       |                         |                                          |                                    |                      |             |                                  |                    |                       |                         |                                    |                      |             |            |             |
| Województwa              | <b>P o l s k a</b> .....                 | <b>560,4</b> | <b>31,2</b>                      | <b>3,2</b>         | <b>6,1</b>            | <b>24,6</b>             | <b>4,3</b>                               | <b>12,1</b>                        | <b>8,1</b>           | <b>10,4</b> | <b>809,9</b>                     | <b>26,6</b>        | <b>2,7</b>            | <b>5,7</b>              | <b>23,9</b>                        | <b>5,0</b>           | <b>14,3</b> | <b>9,0</b> | <b>13,8</b> |
|                          | Dolnośląskie .....                       | 580,9        | 28,6                             | 3,2                | 5,5                   | 27,9                    | 4,6                                      | 12,3                               | 7,8                  | 10,1        | 850,7                            | 25,7               | 2,9                   | 5,2                     | 25,6                               | 5,4                  | 13,6        | 9,4        | 12,2        |
|                          | Kujawsko-pomorskie .....                 | 512,9        | 34,4                             | 3,3                | 5,6                   | 26,2                    | 4,0                                      | 9,4                                | 6,9                  | 11,2        | 736,3                            | 27,8               | 3,1                   | 5,3                     | 25,4                               | 4,2                  | 13,9        | 8,8        | 11,5        |
|                          | Lubelskie .....                          | 491,0        | 33,1                             | 3,1                | 7,1                   | 22,5                    | 4,7                                      | 11,4                               | 7,4                  | 10,7        | 705,2                            | 27,6               | 2,5                   | 7,5                     | 23,6                               | 5,1                  | 13,9        | 7,9        | 11,9        |
|                          | Lubuskie .....                           | 549,3        | 29,9                             | 3,4                | 5,5                   | 26,6                    | 3,6                                      | 14,3                               | 7,1                  | 9,6         | 816,4                            | 27,5               | 2,8                   | 5,4                     | 24,3                               | 4,6                  | 14,0        | 8,8        | 12,6        |
|                          | Łódzkie .....                            | 574,6        | 29,7                             | 3,3                | 6,4                   | 23,2                    | 4,5                                      | 13,5                               | 8,5                  | 9,9         | 839,7                            | 25,4               | 3,0                   | 5,5                     | 23,1                               | 5,2                  | 14,9        | 9,2        | 13,7        |
|                          | Małopolskie .....                        | 559,6        | 31,7                             | 2,8                | 6,1                   | 24,2                    | 5,1                                      | 10,1                               | 8,2                  | 11,8        | 776,6                            | 29,1               | 2,4                   | 5,7                     | 23,5                               | 5,1                  | 14,1        | 9,1        | 11,0        |
|                          | Mazowieckie .....                        | 680,0        | 29,3                             | 3,0                | 6,5                   | 23,2                    | 4,7                                      | 13,3                               | 9,3                  | 10,7        | 1010,3                           | 23,5               | 2,6                   | 6,1                     | 22,9                               | 5,5                  | 15,7        | 10,6       | 13,4        |
|                          | Opolskie .....                           | 507,2        | 30,2                             | 3,4                | 5,9                   | 28,1                    | 3,9                                      | 10,2                               | 6,7                  | 11,6        | 846,1                            | 26,0               | 2,8                   | 4,8                     | 23,0                               | 5,2                  | 15,1        | 8,4        | 14,7        |
|                          | Podkarpackie .....                       | 476,8        | 33,2                             | 2,9                | 6,7                   | 21,3                    | 4,5                                      | 13,7                               | 7,6                  | 10,1        | 659,8                            | 29,8               | 2,2                   | 6,2                     | 22,7                               | 5,1                  | 13,9        | 7,2        | 13,9        |
|                          | Podlaskie .....                          | 479,2        | 35,9                             | 3,2                | 7,0                   | 23,7                    | 3,8                                      | 9,2                                | 6,7                  | 10,5        | 737,5                            | 29,9               | 2,7                   | 5,6                     | 22,2                               | 4,8                  | 14,5        | 8,0        | 12,3        |
|                          | Pomorskie .....                          | 567,5        | 32,8                             | 3,6                | 6,0                   | 24,1                    | 3,9                                      | 10,9                               | 7,5                  | 11,2        | 863,8                            | 25,7               | 2,7                   | 6,2                     | 22,6                               | 4,4                  | 15,3        | 10,5       | 12,6        |
|                          | Śląskie .....                            | 597,2        | 29,0                             | 3,3                | 5,5                   | 25,7                    | 4,0                                      | 13,0                               | 8,7                  | 10,8        | 811,1                            | 26,8               | 2,8                   | 5,3                     | 26,4                               | 4,5                  | 12,8        | 8,6        | 12,8        |
|                          | Świętokrzyskie .....                     | 467,6        | 34,5                             | 2,7                | 7,2                   | 24,1                    | 5,2                                      | 10,1                               | 6,5                  | 9,7         | 682,4                            | 31,5               | 2,3                   | 5,9                     | 24,9                               | 5,5                  | 12,9        | 6,5        | 11,5        |
|                          | Warmińsko-mazurskie .....                | 465,9        | 34,7                             | 3,8                | 5,7                   | 25,5                    | 3,8                                      | 10,7                               | 6,4                  | 9,4         | 710,2                            | 29,9               | 2,5                   | 6,3                     | 26,0                               | 4,4                  | 12,5        | 5,6        | 12,8        |
|                          | Wielkopolskie .....                      | 559,2        | 33,2                             | 3,1                | 6,2                   | 24,7                    | 4,0                                      | 11,7                               | 8,5                  | 8,6         | 753,0                            | 27,5               | 2,7                   | 5,7                     | 22,7                               | 4,6                  | 16,1        | 8,3        | 12,4        |
| Zachodniopomorskie ..... | 591,2                                    | 30,1         | 3,2                              | 5,6                | 26,2                  | 3,5                     | 12,8                                     | 7,6                                | 11,0                 | 799,4       | 27,0                             | 3,1                | 5,9                   | 24,1                    | 4,3                                | 12,7                 | 8,5         | 14,6       |             |

Źródło: obliczenia na podstawie: Rocznik Statystyczny Województw 2007, GUS, Warszawa 2007 i Rocznik Statystyczny Województw 2008, GUS, Warszawa 2008.

przewyższenie wydatków o 14,7%, wobec 10,6 zł na osobę na miesiąc w 1999 r. O ile w 2007 r. przeciętny poziom dochodów był wyższy niż wydatki we wszystkich województwach, to w 1999 r. w połowie z nich wydatki przewyższały dochody. Rozpiętość wojewódzkich notowań tej nadwyżki była bardzo znacząca. W 2007 r., jak można było się spodziewać, była ona najwyższa w woj. mazowieckim (198 zł i 19,5% przewyższenia nad wydatkami), a najniższa w woj. podkarpackim (41 zł i 6,2%).

### *ZRÓŻNICOWANIE STRUKTURY WYDATKÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH*

Z tabl. 3 wynika, że w latach 1999—2007 nastąpiły znaczące zmiany poziomu i struktury wydatków gospodarstw domowych. Średnie miesięczne wydatki *per capita* zwiększyły się o 249,5 zł (44,5%), w sposób dość zróżnicowany w poszczególnych województwach. Najwyższy nominalny wzrost wydatków wystąpił w woj. mazowieckim, bo aż o 330,3 zł na osobę miesięcznie, a niewiele mniejszy — o 296,3 zł — w pomorskim, najniższy odnotowano w woj. podkarpackim (183 zł).

Chociaż nadal wydatki na żywność stanowią najwyższy składnik wydatków, to ich udział zmniejszył się średnio z 31,2% w 1999 r. do 26,6% w 2007 r. Fakt ten oraz najniższy udział wydatków na żywność w najbogatszych regionach stanowi potwierdzenie prawidłowości określonej jako prawo Engla. I tak, w woj. mazowieckim stanowiły one 23,5% ogółu wydatków, wobec aż 31,5% w woj. świętokrzyskim. W ujęciu bezwzględnym ich wysokość wahała się od 196 zł na osobę na miesiąc w woj. podkarpackim do 237 zł w woj. mazowieckim.

W kontekście różnic w poziomie wydatków ogółem, można stwierdzić, że ich „żywnościowy” składnik różnił się relatywnie nieznacznie, jako że maksymalna jego wysokość przewyższała minimalną wojewódzką o 20,6%. Zdecydowanie silniejsza była dyferencjacja innych składników wydatków gospodarstw domowych. Wystarczy choćby zasygnalizować rozpiętość wydatków na transport między województwem mazowieckim (107,4 zł na osobę na miesiąc) a warmińsko-mazurskim (52,4 zł), nie mówiąc już o innych składnikach mniej wartościowo ważących w łącznych wydatkach (np. edukacja).

### **Podsumowanie**

Przegląd statystyczny najważniejszych mierników ilustrujących sytuację ekonomiczną ludności w różnych regionach kraju świadczy, że jest ona nadal niezadowalająca. Jeśli w 1999 r. w znaczącej części województw wydatki gospodarstw domowych przewyższały w ujęciu przeciętnym bieżące dochody, to w 2007 r. zjawisko to nie występowało. W likwidacji dystansu województw w stosunku do regionów prężnie się rozwijających niepokój powinno budzić zjawisko skali rozpiętości sytuacji ekonomicznej, czego dowodem jest np. woj. podkarpackie.

---

**dr hab. Mirosław Gorczyca** — profesor w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie